

**Käytössä 19.6.2017 alkaen.**

Tiliin liittyvään luottoon sovelletaan luotollisen tilin ehtoja sekä Yritysten ja yhteisöjen tilin yleisiä ehtoja. Ehtojen ollessa ristiriidassa keskenään sovelletaan luotollisen tilin ehtoja.

**1 Määritelmät**

- (a) **Jälleenrahoituskorko** tarkoittaa vuotuista korkoa, jolla pankki saa hankittua luottoa tai sen osaa vastaavan rahoituksen rahaa ja velkapääomamarkkinoilta valitsemastaan lähteestä.
- (b) **Pankkipäivä** tarkoittaa viikonpäivää (pois lukien lauantai tai sunnuntai), jolloin pankit ovat yleisesti avoinna Suomessa ja jolloin pankkien yleisesti Suomessa käyttämä maksujenvälitysjärjestelmä on käytettävissä euomääräisten maksujen välitykseen.
- (c) **Luoton ehdoilla** tarkoitetaan allekirjoitettua luottosopimusta, luoton yleisiä ehtoja, luoton ehtojen liitteitä, muuta luottosuhteeseen liittyvää luottosuhteen osapuolten välistä asiakirjaa (muun muassa kovenanttisitoumus) ja muuta luottosuhteen osapuolten yhdessä luoton ehdoiksi määräämää asiakirjaa, kun edellä mainituista asiakirjoista aina kulloinkin voimassa olevan muotoisena ja sisältöisenä, ja muodostaen yhdessä luottosuhteeseen sovellettavan sopimuskokonaisuuden.

**2 Luoton käyttö**

Luoton käyttöönotto edellyttää, että

- (a) pankille on toimitettu tai pankki on muutoin saanut haltuunsa velallisen ja luoton takaajan sekä pantinantajan ajantasaisen kaupparekisteriotteen ja yhtiöjärjestyksen ja sekä muut vastaavat asiakirjat;
- (b) pankille on toimitettu pankin niin vaatiessa kopio velallisen, luoton takaajan tai pantinantajan toimivaltaisen elimen päätöksestä, jossa sitoumuksen antamisesta ja sitoumuksesta koskevien asiakirjojen hyväksymisestä on päätetty ja annettu tarvittavat valtuutukset, sekä näihin liittyvät muut pankin edellyttämät selvitykset;
- (c) pankille on toimitettu asiakkaan tuntemiseksi pankin edellyttämät asiakirjat ja selvitykset;
- (d) luottosopimus ja muut pankin edellyttämät luottoasiakirjat on allekirjoitettu;
- (e) pankki on vastaanottanut luottoa myönnettäessä sovitun vakuuden; ja
- (f) muut mahdolliset luoton tai sen osan nostamiselle asetetut ehdot on täytetty.

Velallinen vakuuttaa, että velallisella ja tämän edustajalla on oikeus ja toimivalta sitoa velallinen luoton ehtojen mukaisiin velvoitteisiin, ja että kaikki luoton ehtoihin sitoutumiseksi tarvittavat yhtiöoikeudelliset päätökset ja muut toimenpiteet on tehty.

Luotto on käytettävissä luotonoston edellytysten täyttyessä konttorissa tai muulla luoton käyttöön tarkoitetuilla välineillä. Pankki ja velallinen sopivat erikseen niistä luotonkäyttövälineistä, jotka annetaan velalliselle tai luoton käyttöön oikeutetulle henkilölle. Pankki voi milloin tahansa muuttaa luoton käyttämistapaa ilmoittamalla siitä velalliselle. Velallinen ja luoton käyttöön oikeutettu henkilö saavat käyttää maksuvälinettä vain siten, että luoton enimmäismäärä ei ylitä.

Jos velallisia on kaksi tai useampia, jokainen saa yksin käyttää luottoa, ellei toisin ole kirjallisesti sovittu. Mikäli joku velallisista haluaa estää luoton käytön, on tästä ilmoitettava pankille, jolloin pankki on oikeutettu estämään luoton käytön. Tällöin luottoa voivat käyttää vain kaikki velalliset yhdessä.

**3 Luotokorko ja provisio**

Pankki veloittaa luottorajan puiteissa käytetystä luotosta sovitun koron sekä myönnetystä luoton määrästä sovitun vuotuisen provision. Luottorajan ylittävältä osalta peritään tässä sopimuksessa sovittu viivästyskorko.

**3.1 Kiinteä korko**

Kiinteäkorkoisen luoton korko pysyy samana koko laina-ajan.

**3.2 Vaihtuvakorkoisen luoton korko**

Vaihtuvakorkoisen luoton kokonaiskorko muodostuu viitekorosta ja marginaalista. Luottosopimuksessa sovitaa sovellettavasta viitekorosta ja marginaalista sekä viitekoron muutosten vaikutuksesta luotokorkoon.

Luoton korkoa laskettaessa viitekoron arvo on aina vähintään 0.

**3.3 Markkinahäiriö**

Mikäli

- (a) viitekoron noteeraus lakkaa tai keskeytyy, tai sen määräytymistapa muuttuu eikä uudesta viitekorosta anneta säädöstä taikka viranomaisen päätöstä tai ohjetta tai
- (b) raha-, pääoma- tai valuuttamarkkinoilla tapahtuu muu jälleenrahoituksen estymisen tai olennaisen vaikeutumisen aiheuttama muutos tai häiriö, joka estää tai vaikeuttaa pankin mahdollisuuksia jälleenrahoituksen hankkimiseen viitekorkoa vastaavalla korkotasolla,

pankki ilmoittaa tästä velalliselle ja valitsee uuden viitekoron joka lähinnä vastaa pankin jälleenrahoituskorkoa.

Velallisella on tällöin oikeus irtisanoa luottosopimus kohdan 15 mukaisesti.

**3.4 Viivästyskorko**

Viivästyskorko on viisitoista (15) prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko. Viivästyskorko on kuitenkin aina vähintään 18 % vuodessa.

Velallinen on velvollinen maksamaan pankille viivästyskorkoa luottorajan ylityksestä ylityspäivästä maksupäivään saakka, huomautuskirjeen lähettämisestä perittävän maksun sekä muut ylityksen perimisestä aiheutuvat maksut ja palkkiot.

Velallinen on velvollinen maksamaan pankille erääntyneelle määrälle viivästyskorkoa eräpäivästä maksupäivään, mikäli luottosopimus on purettu, irtisanottu tai näiden tiliin liittyvän luoton ehtojen kohdan 14 mukaisesti eräännytetty.

**4 Maksut ja palkkiot**

Tästä luottosopimuksesta ilmenevät tästä luotosta perittävien sellaisten maksujen ja palkkioiden perusteet ja allekirjoitushetkellä perittävät määrät, jotka velallinen on velvollinen maksamaan pankille hoitaessaan luoton takaisinmaksun tämän sopimuksen ja sopimuksen yleisten ehtojen mukaisesti.

Velallisen on korvattava pankille luoton perimisestä, luoton vakuuden rahaksi muuttamisesta sekä muiden luottosuhteen mukaisien pankin oikeuksien perimisestä, turvaamisesta ja täytäntöönpanosta aiheutuneet palkkiot ja kustannukset.

Pankki ilmoittaa maksujen ja palkkioiden muutoksista Yritysten ja yhteisöjen tilin yleisissä ehdoissa sovitulla tavalla.

Luotolle vakuuden antanut pantinantaja ja pantti vastaavat ensisijaisesti kaikista pantin säilyttämiseen, arviointiin ja hoitoon liittyvistä palkkioista ja kustannuksista, mutta jos pantinantaja laiminlyö edellä mainittujen maksujen maksamisen, pankilla on oikeus periä maksut

velalliselta.

## 5 Maksupäivän siirtyminen

Jos eräpäivä ei ole pankkipäivä, luoton ja siitä perittävien korkojen sekä luoton hoitoon liittyvien kustannusten maksupäivä siirtyy seuraavaan pankkipäivään. Pankki perii maksupäivän siirtymistä edeltäneen koronmääräytymisjakson mukaisen luottokoron siirtyneeseen maksupäivään saakka koko luoton käytössä olevalle pääomalle.

## 6 Verot

Velallinen vastaa luottosuhteesta aiheutuvista veroista ja veronluonteisista maksuista mahdollisine viivästysseuraamuksineen ja veronkorotuksineen. Jos pankki joutuu maksamaan kyseisiä veroja tai maksuja, velallisen on kolmen (3) pankkipäivän kuluessa pankin pyynnöstä korvattava pankille pankin maksamat määrät lisätynä kohdan 3.4 mukaisella vuotuisella viivästyskorolla maksupäivästä lukien.

## 7 Pankista riippumattomien syiden vaikutus luoton kustannuksiin

Jos pankki niin vaatii, velallisen on korvattava pankille sääntelystä tai sääntelyn noudattamisesta tai muusta pankista riippumattomasta syystä aiheutuneet kohonneet kustannukset.

"**Sääntelyllä**" tarkoitetaan luottosopimuksen allekirjoittamisen jälkeen voimaan tullutta pankkia velvoittavaa lainsäädäntöä, viranomaispäätöstä, -määräystä tai -ohjetta tai muuta pankkia velvoittavaa sääntelyä (mukaan lukien Baselin pankkivalvontakomitean Basel III vaatimuksiin liittyvä sääntely ja muu vakavaraisuussääntely). Sääntelyyn luetaan mukaan myös pankkia velvoittavan sääntelyn jatkaminen, korvaaminen ja muuttaminen (mukaan lukien nykyisen ja tulevan sääntelyn muuttunut tulkinta).

"**Kohonneilla kustannuksilla**" tarkoitetaan sitä, että pankin luottoon liittyvä kustannus on kasvanut tai pankille on syntynyt luottoon liittyvä ylimääräinen kustannus tai pankin luotosta saama tuotto tai tulo tai luottoon liittyvä erääntynyt maksu on vähentynyt. Kohonneisiin kustannuksiin luetaan pankin kunakin verovuonna suorittama luottoon liittyvä pankkiveron määrä.

Pankilla on oikeus periä luottoon liittyvä suhteellinen osuus kohonneista kustannuksista erillisenä korvauksena tai lisäämällä se luoton marginaaliin tai kiinteään korkoon vuosittaiseksi %-yksikkömääräksi muutettuna.

Velallinen ei ole velvollinen maksamaan kohonneita kustannuksia siltä osin kuin velallinen on korvannut ne pankille kohdan 6 perusteella tai ne johtuvat pankin nettotuloksen verottamisesta tai pankin vähintään tuottamuksellisesta sääntelyn noudattamatta jättämisestä.

Jos pankki vaatii kohonneita kustannuksia velalliselta, pankin tulee ilmoittaa velalliselle vaatimuksensa määrän ja perusteet.

Jos velallinen on joutunut korvaamaan pankille kohonneita kustannuksia, velallisella on oikeus irtisanoa luottosopimus kohdan 15 mukaisesti.

## 8 Pankin oikeus muuttaa luoton korkoa

Pankilla on oikeus korottaa luoton marginaalia tai kiinteäkorkoisen luoton korkoa pankin lisääntyneiden varainhankintakustannusten vuoksi, kuitenkin enintään kolme (3) %-yksikköä laina-aikana.

"**Varainhankintakustannuksilla**" tarkoitetaan pankin pitkäaikaisesta varainhankinnastaan maksamaa marginaalia.

Pankki ilmoittaa korotuksesta velalliselle vähintään kaksi (2) kuukautta ennen korotuksen voimaantuloa. Velallisella on oikeus ennen korotuksen voimaantuloa irtisanoa luotto noudattaen muutoin kohdan 15 mukaisia ehtoja.

Kun luotosta on erikseen säädetty laissa ja luoton korkoa koskeva säännös muuttuu tai viranomaisen päättää koron muuttamisesta kyseisen lain perusteella, pankilla on oikeus muuttaa luotosta perittävää korkoa vastaavasti.

## 9 Luoton käytön rajoittaminen

Pankilla on oikeus estää velallista käyttämästä ja nostamasta tiliin liittyvää luottoa,

- jos on syytä epäillä, että luottoa käytetään oikeudettomasti tai vilpillisesti;
- jos joku näiden tiliin liittyvän luoton ehtojen kohdan 14 erääntymisperusteista on olemassa tai
- pankki on lähettänyt velalliselle luoton irtisanomisolmoituksen.

Pankki ilmoittaa tiliin liittyvän luoton sulkemisesta välittömästi velalliselle. Velallinen ja luoton käyttöön oikeutettu ovat tällöin velvollisia palauttamaan luoton käyttövälineet pankille.

## 10 Tilin sulkeminen vakuudenantajan vastuun rajoittamisen vuoksi.

Luottosopimuksen yksityistakaaaja voi sopimuksen voimassaolokäytännön ilmoittaa ajankohdan, jonka jälkeen nostetusta uudesta luotosta hän ei vastaa. Vieriasvelkapanntauksessa yksityisellä pantinantajalla on oikeus ilmoittaa ajankohta, jonka jälkeen nostetusta luotosta pantti ei vastaa.

Saatuaan ilmoituksen vastuun rajoittamisesta pankilla on oikeus välittömästi sulkea tili ja estää luoton käyttö. Pankki ilmoittaa tilin sulkemisesta välittömästi velalliselle. Velallinen ja luoton käyttöön oikeutettu ovat tällöin velvollisia palauttamaan luoton käyttövälineet pankille. Pankilla on tällöin oikeus irtisanoa sopimus päättymään ja luotto erääntymään näiden tiliin liittyvän luoton ehtojen kohdan 14 mukaisesti.

## 11 Tilin sulkeminen ulosottomiehen ilmoituksen vuoksi

Jos ulosottomies ilmoittaa pankille luottoa koskevasta maksu- tai suorituskiellosta, pankilla on oikeus välittömästi sulkea tili ja estää luoton käyttö. Pankki ilmoittaa tilin sulkemisesta välittömästi velalliselle. Velallinen ja luoton käyttöön oikeutettu ovat tällöin velvollisia palauttamaan luoton käyttövälineet pankille. Pankilla on tällöin oikeus irtisanoa sopimus päättymään ja luotto erääntymään näiden tiliin liittyvän luoton ehtojen kohdan 14 mukaisesti.

## 12 Velallisen myötävaikutusvelvollisuus

Velallisen on omin toimenpitein myötävaikutettava luottosuhteesta johtuvien veloitteiden täyttämiseen. Velallisen velvollisuutena on erityisesti:

- huolehtia siitä, että velallisen tai tämän edustajan pankille antamat luottosuhteeseen liittyvät tiedot ovat olennaisilta osiltaan sisällöltään oikeita eikä pankille ole jätetty mitään olennaista tietoa antamatta;
- huolehtia, että velallinen ei ole rikkonut luoton ehtoja;
- hankkia toimintaansa varten tarvittavat viranomaisluvut ja noudattaa toiminnassaan lakeja, viranomaispäätöksiä ja -lupia, joiden hankkimatta tai noudattamatta jättäminen voisi vaikuttaa haitallisesti velallisen kykyyn suorittaa luottosuhteen mukaisista veloitteistaan;
- huolehtia velallisen liiketoimintaa riittävästi turvaavasta ja kohtuudella edellyttävästä vahinko-, keskeytys- ja muusta vakuutusturvasta;
- huolehtia siitä, että luottosuhteeseen perustuvat velallisen veloitteet ovat vähintään samassa etuoikeusasemassa kuin velallisen muut olemassa olevat ja tulevat vakuudettomat veloitteet, lukuun ottamatta sellaisia veloitteita, joiden etuoikeusasema perustuu lain pakottavaan sääntökseen;

- (f) velallinen, velallisen konserniin tai tosiasialliseen määräysvaltaan kuuluva yhteisö, velallisen suora tai välillinen omistaja, edellä mainittujen tahojen hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja taikka velallisen parhaan tietämyksen mukaan johtaja, työntekijä, toiminimenkirjoitukseen oikeutettu tai muu edustaja
- i. ei ole pakotteiden kohteena tai toimi pakotteiden kohteena olevan yksityis- tai oikeushenkilön puolesta;
  - ii. noudattaa siihen soveltuvia pakotteita;
  - iii. ei suoraan tai välillisesti lainaa, luovuta tai muutoin mahdollista velasta saatavien varojen tai luoton vakuudeksi asetetun omaisuuden käyttöä pakotteiden kohteena olevaan liiketoimintaan tai luovuttamista pakotteiden kohteena olevalle yksityis- tai oikeushenkilölle, ja
  - iv. ei tietoisesti mahdollista luoton osittaistakaan takaisinmaksua pakotteiden alaisesta liiketoiminnasta taikka pakotteiden kohteena olevalta yksityis- tai oikeushenkilöltä saatavilla varoilla.

Pakotteilla tarkoitetaan Suomen valtion, Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin, Amerikan Yhdysvaltojen ja Yhdistyneiden Kuningaskuntien taikka näiden toimivaltaisten viranomaisten tai toimielinten asettamaa, hallinnoimaa, hyväksymää tai toimeenpanemaa pakotetta, taloudellista sanktiota, vienti- tai tuontikieltoa, kauppasaartoa tai muuta rajoittavaa toimenpiteitä; ja

- (g) sitoutua siihen, että velallinen tai sen konserniin kuuluva yhteisö ei ilman pankin etukäteistä suostumusta sulautu toiseen yhteisöön tai toimi vastaanottavana yhteisönä sulautumisessa tai yhdistä toimintaansa toisen yhteisön kanssa perustamalla uusi yhteisö tai purkaudu tai sovi jakautumisesta tai muusta vastaavasta yritysjärjestystä.

Velallisen myötävaikutusvelvollisuuden tulee toteutua joka hetki siihen saakka, kunnes luottosuhteesta johtuvat pankin saatavat ovat kokonaisuudessaan ja lopullisesti maksettu pankille.

### 13 Velallisen tiedonantovelvollisuus

Velallisen on toimitettava pankille:

- (a) velallisen ja, jos velallinen muodostaa konsernin, sen konsernin tilintarkastettu tilinpäätös liitetietoineen heti tilinpäätöksen valmistuttua, kuitenkin viimeistään 30 päivän kuluessa lain edellyttämästä tilinpäätöksen valmistumisajankohdasta. Pankilla on tarvittaessa oikeus pyytää velallista toimittamaan tilinpäätös laajempaan kuin millaisena velallisen on se kirjanpitolain mukaan laadittava;
- (b) ilmoitus luoton irtisanomisperusteen olemassaolosta välittömästi tultuaan siitä tietoiseksi ja tieto mahdollisista tehdyistä toimenpiteistä sellaisen korjaamiseksi sekä pankin pyynnöstä kirjallinen vahvistus siitä, ettei luoton irtisanomisperustetta ole olemassa;
- (c) asiakkaan tuntemista koskevan sääntelyn noudattamiseksi kulloinkin tarvittavat asiakirjat ja muut tiedot viipymättä pankin pyynnöstä;
- (d) tieto nimensä, osoitteensa ja muiden yhteystietojensa muutoksista viipymättä;
- (e) tiedot liiketoimintaansa olennaisesti vaikuttavista muutoksista (muun muassa yritysmuodon tai toimialan muuttuminen, liiketoiminnan lopettaminen tai sen olennainen laajentaminen tai supistaminen, velallisen taloudellisen etu yhteyden tai omistuspohjan olennainen muuttuminen, velallisen olennaiset omistukset ja sitoumukset muissa yhteisöissä, maksuviivästykset ja velallista koskevat eräännyttämis- ja perintätöimenpiteet sekä

yrityssaneeraus- tai konkurssihakemus) etukäteen tai, jos etukäteistä tietoa ei ole, viimeistään muutosten tapahduttua;

- (f) muu velallisen, sen konsernin tai siihen olennaisessa taloudellisessa etuyhteydessä olevan yhteisön tai henkilön taloudellista tilannetta tai liiketoimintaa koskeva tieto, joka on pankille tarpeellinen, viipymättä pankin pyynnöstä ja
- (g) viipymättä muut tiedot, jotka velallinen antaa toiselle velkojalleen.

### 14 Luoton eräännyttäminen

Pankilla on oikeus eräännyttämisperusteen synnyttyä tai milloin tahansa sen jälkeen ilmoittamalla siitä velalliselle peruuttaa luoton käyttämätön osuus, määrätä luotto korkoineen ja muut luoton ehtojen mukaisesti maksettavat määrät kokonaan tai osittain eräännyviksi ja välittömästi takaisin maksettavaksi ja realisoida kaikki luoton vakuudet.

Eräännyttämisperusteita ovat:

- (a) velallinen ja luoton käyttöön oikeutettu henkilö käyttävät korttia tai muuta luotonkäyttövälinettä siten, että luottoraja ylittyy tai luoton määrä ylittää provisiota tai korkoa tai muita ehtojen mukaisia maksuja veloitettaessa sovitun luottorajan;
- (b) velallinen laiminlyö luottosopimuksen mukaisen luoton lyhennykset, koron, provision tai muun luoton ehtojen mukaisen maksun suorittamisen pankille, paitsi jos laiminlyönti johtuu yksinomaan velallisen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevasta syystä ja maksu on tehty kolmen (3) pankkipäivän kuluessa eräpäivästä;
- (c) velallinen tai joku heistä kuolee;
- (d) velallinen tai luoton takaaja lopettaa liiketoimintansa tai olennaisen osan siitä tai poistetaan kaupparekisteristä tai muuttaa toimialansa olennaisesti toiseksi tai jos velallisen tai luoton takaajan omistussuhteissa on tapahtunut olennainen muutos tai jos velallisena tai luoton takaajana olevan henkilöyhtiön vastuunalainen yhtiömies on kuollut;
- (e) velallinen ei ole täyttänyt kohdan 12 mukaisia myötävaikutusvelvollisuuksia;
- (f) velallinen, luoton takaaja, velallisen kanssa samaan konserniin kuuluva yhteisö tai velalliseen olennaisessa taloudellisessa etuyhteydessä oleva yhteisö tai henkilö (i) on laiminlyönyt minkä tahansa muun maksuveloitteen maksamisen pankille tai muulle velkojalle eräpäivänä eikä ole korjannut viivästystään kyseistä maksuveloitetta koskevassa sopimuksessa sovitun ajan puiteissa ja maksuvelvoite on yhä suorittamatta tai (ii) on rikkonut minkä tahansa muun sopimuksen ehtoja, jonka johdosta maksuvelvoite on eräännytetty tai se voidaan eräännyttää pankin tai muun velkojan toimesta ennakkoaisesti takaisinmaksettavaksi;
- (g) velallinen, luoton takaaja, velallisen kanssa samaan konserniin kuuluva yhteisö tai velalliseen olennaisessa taloudellisessa etuyhteydessä oleva yhteisö tai henkilö haetaan tai hakeutuu itse konkurssiin, yrityssaneerausmenettelyyn, yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain mukaiseen velkajärjestelyyn tai selvitystilaan, lakkauttaa maksunsa, veloitteet järjestellään uudelleen tai tämä ei kykene maksamaan maksujaan niiden erääntyessä tai myöntää maksukyvyttömyytensä;
- (h) velallinen tai luoton takaaja ei noudata sitä vastaan annettua lainvoimaista tuomiota tai hallinnollista määräystä, tai velallisen tai luoton takaajan velkoja ryhtyy perusteltuihin ulosotto- tai turvaamistoimenpiteisiin tai muihin vastaaviin velallisen tai luoton takaajan sitoumuksia, varallisuutta, oikeuksia tai tuloja koskeviin perusteltuihin täytäntöönpanotoimiin;

- (i) jokin luoton ehtojen mukaisista asiakirjoista muuttuu velallisen tai luoton takaajan osalta kokonaan tai osittain lainvastaiseksi, pätemättömäksi tai täytäntöönpanokelvottomaksi;
- (j) jos velallisen, luoton takaajan, velallisen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön tai muun velalliseen olennaisessa taloudellisessa etuyhteydessä olevan yhteisön tai henkilön taloudellinen asema heikkenee huomattavasti siten, että pankki voi katsoa luoton ehtojen mukaisten velvoitteiden täyttämisen vaarantuvan;
- (k) jos velallista, sen konserniin kuuluvaa yhteisöä tai, jos velallinen on tästä tietoinen, velalliseen olennaisessa taloudellisessa etuyhteydessä olevaa yhteisöä tai henkilöä kohtaan on vireillä oikeudenkäynti, välimiesmenettely, hallinnollinen tai muu oikeudellinen toimenpide, joka voisi olennaisesti heikentää velallisen taloudellista asemaa;
- (l) luoton vakuutena oleva määräaikainen takaus päättyy;
- (m) luoton vakuus muutetaan rahaksi tai pankki katsoo luoton vakuuden arvon heikentyneen olennaisesti luottosopimuksen allekirjoituspäivän mukaisesta arvostaan tai pankki havaitsee luoton tai sen koron sopimuksen mukaisen suorittamisen vaarantuvan, eikä velallinen pankin erikseen määräämässä vähintään yhden (1) kuukauden määräajassa toimita pankin hyväksymää lisävakuutta tai lyhennä luottoa pankin kirjallisesti ilmoitamalla määrällä.

Velallisen asettaminen konkurssiin eräännyttää luoton ja muut luoton ehtojen mukaiset maksut välittömästi konkurssiin asettamishetkellä ilman pankin eri ilmoitusta.

### 15 Sopimuksen päättyminen

Määräaikainen luottosopimus päättyy ja luotto eräännyty takaisinmaksettavaksi luottosopimuksessa sovittuna eräpäivänä. Eräpäivänä luotto ei ole enää käytettävissä.

Pankilla on oikeus irtisanoa toistaiseksi voimassa oleva luottosopimus päättymään yhden (1) kuukauden kuluttua irtisanomisesta. Luotto eräännyty kokonaisuudessaan maksettavaksi irtisanomisajan kuluttua.

Velallisella on oikeus irtisanoa toistaiseksi voimassa oleva luottosopimus päättymään heti.

Luoton eräännyttämisperusteet ovat näiden tiliin liittyvän luoton ehtojen kohdassa 14.

Velallisen irtisanominen tulee voimaan hänen maksettuaan käytössä olevan luoton pääoman korkoineen, provisioineen, viivästyskorkoineen ja luoton takaisinmaksuun, luoton ja tilinhoitoon liittyvine maksuineen ja palkkioineen pankille.

Luottosopimuksen päättymisen jälkeen velallisella ei ole oikeutta käyttää tai nostaa luottoa ja kaikki luotonkäyttövälit on palautettava pankille.

Takaajalla ja vierasvelkapantinantajalla on oikeus maksaa luoton pääoma, korot, provisiot, viivästyskorot, luoton takaisinmaksuun, luoton ja tilinhoitoon liittyvät maksut ja palkkiot, jolloin sopimuksen voimassaolo päättyy.

### 16 Pankin maksuvalmius tai vakavaraisuus

Pankilla on oikeus eräännyttää luotto heti takaisinmaksettavaksi kuultuaan ensin pankkia valvovaa viranomaista ja ilmoittamalla tästä kirjallisesti velalliselle, mikäli pankin maksuvalmiuden tai vakavaraisuuden säilyttäminen laissa säädetyllä tasolla sitä edellyttää.

### 17 Velallisen vastuut suhteessa pankin omiin varoihin

Jos velallisen ja siihen olennaisessa taloudellisessa etuyhteydessä olevan yhteisön tai henkilön vastuut yhteensä pankille ylittävät luotolaitoksia koskevan lainsäädännön mukaisen asiakasriskin sallitun

enimmäismäärän, pankilla on oikeus irtisanoa luotto tai osa siitä eräännyväksi pankin ilmoittamassa määräajassa, joka on kuitenkin aina vähintään yhtä pitkä kuin lain sallima pisin määräaika.

### 18 Siirtäminen

Velallisella ei ole oikeutta siirtää luottosuhteeseen perustuvia oikeuksiaan tai velvollisuuksiaan kolmannelle.

Luoton ehdot eivät rajoita pankin oikeutta (i) siirtää luottosuhteeseen perustuvia oikeuksiaan tai velvollisuuksiaan kolmannelle, (ii) asettaa luottosuhteeseen liittyviä saamisiaan sellaisen rahoituksen vakuudeksi, jonka pankki mahdollisesti hankkii Suomen Pankilta, Euroopan Keskuspankilta, Euroopan investointipankilta, Pohjoismaiden Investointipankilta tai vastaavalta taholta, taikka (iii) asettaa luottosuhteeseen liittyviä saatavia katettujen joukkolainojen vakuudeksi.

### 19 Tietojen luovuttaminen

Pankilla on oikeus luovuttaa ja hankkia velallista koskevia tietoja kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Pankilla on oikeus ilmoittaa luoton takaajalle tai luotolle vakuutta antaneelle velallisen maksukykyyn vaikuttavista seikoista tai seikoista, joilla voidaan olettaa olevan merkitystä luoton takaajalle tai luotolle vakuutta antaneelle.

Pankilla on oikeus luovuttaa tieto velallisen sopimukseen perustuvien maksuvelvoitteiden laiminlyönnistä luottotietorekisteriin.

### 20 Sopimusehtojen erillisyyks

Jos jokin luoton ehdoista on tai muuttuu sovellettavan lain nojalla joltain osin lainvastaiseksi, pätemättömäksi tai täytäntöönpanokelvottomaksi, se ei vaikuta luoton muiden ehtojen lainmukaisuuteen, pätevyteen tai täytäntöönpanokelpoisuuteen.

### 21 Sopimusehtoihin vetoaminen

Mikäli pankki ei käytä jotakin sille tämän luottosopimuksen tai sen ehtojen perusteella kuuluvaa oikeutta, pankki ei ole luopunut tästä oikeudesta, vaan pankki voi halutessaan myöhemmin käyttää tätä oikeutta.

### 22 Oikeus muutoksiin

Pankilla on oikeus muuttaa luottosopimusta Yritysten ja yhteisöjen tiliin yleisissä ehdoissa sovitulla tavalla.